

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani.

ACTIVITĂȚEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

— Apare în fiecare Joi. —

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

INALTA NOBLEȚE A FEMEII

DE

CARMEN SYLVA.

(Urmare și fine).

Strămoșii noștri din antica Germanie știau bine ce erau femeile lor și le țineau în mare cinste. Ele erau sfinte pentru dinșii, se apropiuau de ele cu respect și teamă, considerându-le ca pe niște preotese, cari trebuiau să ia hotărîrea tuturor afacerilor în momentele grave. Căci acei războinici viteji judecau cu drept, că nu puteau trata cu destulă venerație pe femeile lor, pe mamele lor și pe mamele copiilor lor. Ei mai gândeau, afară de aceasta, că aceste credincioase păzitoare ale căminului și ale familiei puteau foarte bine să fie dotate cu darul profeției, căci ochiul lor obicinuit cu vecinica vigilență și prevedere, trebuie să fie mai mult decât ori-care altul, apt să pătrundă tainele viitorului. De asemenea și căminul era pentru ei un sanctuar, ear' întreținerea focului o datorie sfântă. Din timpurile cele mai depărtate, fetele tinere cele mai nobile, formau o clasă privilegiată însărcinată de a veghia asupra lui și de a-l ține în totdeauna aprins. Ele erau cele mai bune și deci alesele națiunii, și îndată sacerdoțiul lor căpăta un caracter aproape divin, căci flacăra ajunsese simbolul obiceiurilor și tradițiilor antice. În epocile acelea primitive era așa de greu să faci focul trebuia cu o răbdare nemărginită, să freci o bucată de lemn de alta pentru a căpăta o simplă schintee, așa că nu e de mirare, dacă pietrele pe cari se aprindea și se întreținea focul, erau considerate ca altare de sacrificiu.

Templele omenirii, ale căror preotese sunt femeile, sunt foarte numeroase și de o imensă varietate de dimensiuni și de forme: unele sunt vaste și de proporții uriașe; altele mici și neînsemnate în aparență. Spațiul pe care-l ocupă nu e nimic; totul atîrnă de munca ce se desfășură într'însele, de bunăvoința acelora cari o execută. Unele femei își consacră viața pentru educațiunea tineretului; căci fondurile de înțelepciune și de știință, cari figurează printre bunurile cele mai mult prețuite din toate timpurile și din toate țările, nu sunt decât niște împrumuturi cari ni-se fac și cari transmite din generație în generație, trebuiesc puse la dispozițiunea tinerilor cari cresc în jurul nostru. De sigur că nu e o misiune mediocră faptul de a deschide această comoară sufletelor tinere și arzătoare, impaciente de a-și căpăta moștenirea lor de cunoștințe. Școala statului, și ea chiar poate fi, o tindă care se-ți îlesnească intrarea în sanctuar, ear' învățatoarea formează o demnă servitoare a templului. Rolul ei nu e în totdeauna comod. Sămînța pe care o samănă dînsa poate cădea câte odată pe un pământ ingrat dar adesea însă ea produce și fructe, și aceea e răsplata. Ea cunoaște valoarea darului pe care-l face, când călăuzește degetele stîngace în primele lor sforțări pentru a se servi de ac; căci pentru multe fete, aceasta e adevăratul punct de plecare al vieții; prima lecțiune a acelor arte folositoare, cari mai târziu trebuie să facă dintr'însele niște femei și mame fericite.

*

Mai sunt apoi femeile, cari sunt păzitoarele pioase ale unui mormînt, a

renumelui unui mort — fete sau femei devenite preotese ale fidelității, al căror pelerinaj zilnic are drept țintă locul sfințit prin amintirea unei vieți și unde toate speranțele lor se odihnesc sub pământ.

Altele nu se mărită de loc pentru a putea servi mai în voe pe semenii lor. N'au voit de loc să aibă legături, interese, sau afecțiuni proprii, cari le-ar fi putut depărta de cauza căreia s'au devotat: serviciul omenirii suferinde. În toate timpurile, în toate sesoanele, pe vînt sau pe furtună, le vezi alergînd la postul lor pretutindeni unde le chiamă datoria.

Mai există un mare sanctuar pentru noi toți: pământul pe care ne-am născut, biserica unde ne întâlnim cu toții, uitînd certurile și neînțelegerile noastre. Altarul și tronul se găsesc alături în acest mare templu și a fi preoteasă într'însul e o slujbă care-ți face cinste mare, dar care cere sacrificii mari din partea aceleia, care vrea s'o împlinească cu dreptate, căci trebuie să renunțe la toate speranțele și la toate plăcerile personale, să sacrifice propriile ei dorințe și aspirațiuni spre binele altuia și să n'aibă gînd, grije, viață, rugăciune decât pentru alții. Ea e vigilența, ai cărei ochi nu trebuie să cedeze nici odată somnului; focul întreținut pe altarul ei trebuie să proiecteze până departe de tot lumina sa ca un far, care semnaleză toate primejdiile, readucînd în port barca neatinsă. Câte lucruri mari nu poate împlini ea, preoteasa încoronată și miruită spre binele țării sale, schimbînd chiar blăstemele în binecuvîntări, dacă acea țară pe care o ține sub al ei sceptru e un templu consacrat Adevărului și Dreptății.

Ori-ce femeie poate fi preoteasă, numai dacă păstrează flacăra altarului în propriu-i sin pură și imaculată, fără a o lăsa întunecată de frivolitatea deșartă, nici înăbușită de grijile zdrobitoare.

Cu toate suntem preotese prin puterea de căldură, care domnește în inimile noastre vecinic palpitînde, prin binecuvîntările cari pot eși din buzele noastre, prin lumina care trebuie să radieze din ochii noștri veghetori, prin munca pe care o sîvîrșesc mîinile noastre.

Ori-ce femeie, care se gîndește la alții mai mult decât la sine, e o preoteasă în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Sunt preotese toate femeile cari asistă și ajut pe nenorociți și cari readuc la Dumnezeu pe toți rătăciții.

Și dacă noi femeile, avem mult de suferit în pelerinagiul nostru pămîntesc, această suferință nu face decât să ne dea puteri mai mari și să fim mai apte pentru misiunea noastră.

Femeia artistă e o adevărată preoteasă, fie ea scriitoare sau pictoră, sau că stimulează prin cîntec sau muzica instrumentală, sufletul omului pentru a deștepta într'însul gîndiri nobile și a-l împinge la fapte viteze. Ea are o misiune glorioasă, cu atît mai mult, cu cît e conștientă de puterea care e într'însa și știe că va fi de ajuns energia ei pentru opera care-i incumbă. Pentru-ca flacăra altarului ei să poată răspîndi o flacăra vie și limpede, trebuie să-l hrănească cu alimentul cel mai curat, cu ce poate da ea mai bun, cu sîngele propriei sale inimi. Și când flacăra inspirației se

FOIȘOARA

Pesimismul lui Eminescu.

Ce e pesimismul? Pesimismul este revolta omului simțitor contra unei stări anormale de lucruri.

Dar care e starea normală a lucrurilor? Iată ce este foarte greu de spus. Iată un lucru, pe care puțini muritori pot să-l vadă drept și să-l studieze în fond. De aceea se găsesc puțini, cari să priceapă cauzele unei stări anormale și mult mai puțini, cari să poată propune mijloace de îndreptare la o astfel de stare. Eminescu a fost aproape unicomul Român profund cunosător al stării anormale în care se găsea și se găsește țara noastră. Și această cunoaștere nu a provenit dintr'o inspirație divină, după-cum se întîmplă la ceilalți poeți și scriitori ai noștri. Ea este rezultatul unor studii profunde dobândite prin observarea atentă a diferitelor straturi sociale din România și din alte țări.

Cețiți scrisoarea publicată în Nr. festival al „Conv. Lit.” și trimisă d-lui Negruțiu din Viena la 1871, adecă la vârsta de 22 ani a poetului și vă desfid să-mi arătați o discriere mai justă, o caracterizare mai perfectă a Ro-

mânului subjugat cu toate calitățile și defectele lui.

Cețiți alte scrisori tot de pe acea vreme publicate în „Convorbiri” din a. c., și veți vedea ce spune de dl Carp după impresia făcută lui la prima întîlnire. Veți observa, că Eminescu, în care era intrupat în sânge, carne și oase geniul poporului român, nu a putut pricepe nici odată pe „spiritus rector” al Junimismului dela noi, după-cum nici acesta nu l-a priceput pe poet. De aci vedem pe dl P. P. Carp spunînd că: „Nu-i plac poeziile lui Eminescu, deoarece-i fac impresia de ceva stors și chinuit din cale afară”. Iar Eminescu zice: „n'am putut să-mi formez o opinie definitivă asupra d-lui Carp. Atîta e sigur, că raționează foarte original”.

Da, poeziile lui Eminescu fac impresia de ceva stors și chinuit, după-cum stors și chinuit din cale afară e și poporul ce a procurat materialul din care ele sunt plămîuite. Și dl Carp, care nu a înțeles până acum de cît foarte puțin din geniul poporului român, nu poate simți ca acesta și de aceea nu va pricepe poeziile geniale scoase din suferințele de veacuri ale lui și mai cu samă din groaznicele suferințe actuale.

În consecință tot ce a lucrat d-sa pentru această nație a avut efecte din cale afară de rele. Dar despre aceasta la rîndul său. De altfel întreaga grupare dela societatea Ju-

nimea era și e aproape cu totul străină ideilor și principiilor propagate de Eminescu. Atunci ce l-a putuținea pe poet în acel cerc literar? de ce nu l-a părăsit? Vom arăta cauzele. În adevăr e curios lucru să vezi unite persoane cu idei ce se bat cap în cap. Vezi de ex. pe un Eminescu pesimistul alături cu un Negruzzi, un Maiorescu, un Carp etc., cari numai pesimiști nu sunt. Vezi un geniu ce cu gîndirea lui profundă a cuprins toate ramurile de activitate și de gîndire omenească alături cu niște persoane, cari deși capabile, tot vorba Românului: au luat-o alături cu drumul. Ceea-ce însă i-a ținut strîns legați a fost idealul — ținta — la care căutau se meargă cu toții. Așa, toți cei grupați împrejurul „Convorbirilor” au ca ideal comun ridicarea literară și politică a neamului românesc.

Din nenorocire, afară de Eminescu nimeni din aceștia nu a nimerit ulicioara ce duce la ținta comună. Causa? Causa zace în faptul, că cei dela „Convorbiri” erau aproape cu totul străini de geniul adevărat al poporului român. Căci, cum îmi zicea un prieten al d-lui Maiorescu: „Eu mă îndoeșc, că dl Maiorescu va fi văzut vre-o dată un țeran român”. Acel prieten se îndoește. Noi suntem siguri, că dl Maiorescu nu a văzut în viață un țeran adevărat. De aceea zădarnic căutau cu toții să ajungă la aceeași țintă. Drumul a fost greșit de colegii poe-

tului, deoarece-ce ei nu au voit să-l urmeze. Aceștia au apucat un drum prea lung, cu prea multe cotituri și nici nu vor ajunge vre-odată la ținta dorită. Ca dovadă avem societatea Junimea, care, vorba d-lui Xenopol, un fost membru al ei, a devenit o simplă formațiune politică închegată în București. Ceau devenit „Convorbirile L.”? Acele „Conv.” unde într'o vreme era concentrat aproape tot ce avea România mai inteligent pe terenul literar? Unde sunt scriitorii lor? S'au împrăștiat toți ca puii de potărniche. Înjugăți la o povară grea, netrăgînd toți într'o direcție, carul a rămas în baltă. Și vor trebui să vină alții să le scoată carul din glod. Ceea-ce va fi cu atît mai greu, cu cît roatele au intrat mai adînc în văgaș și poate... osiile au început chiar să prindă rugină.

Cine oare va fi în stare să ne adune pe toți cîți tragem la carul național și arătîndu-ne direcția să ne zică: într'acolo să trageți cu toții.

De altfel poteca e formată deja de marele poet și încă potecă bine bătută. Noi nu avem decât să îndreptăm carul spre ea și el va merge bine.

Mulți au aruncat pesimismul lui Eminescu în sarcina gârbovului de Schopenhauer. Eminescu a fost crescut la această școală, zic ei. Schopenhauer a fost un mare pesimist. Urma deci ca și Eminescu să fie.

răspândește în valuri în atelierul femeii pictor sau sculptor, sau aruncă strălucirea ei pe fruntea palidă a femeii poet, plecată asupra mesei sale de lucru, ceasuri întregi din noapte, nu o putem compara atunci cu lampa sanctuarului și să vedem în odaia pe care o luminează, un loc cu adevărat sfânt, un templu al gândirii, niște gânduri cari își găsesc expresiunea într-o formă frumoasă și neperitoare în același timp?

Hamlet se dă pradă desnađeidei și lumea se întunecă în ochii lui, din momentul în care mama sa a perdut aureola feminității adevărate și pure; el ajunge să se îndoiască de el însuși, când vede întunecându-se și înegrindu-se renunțarea bunei credințe, care pentru dînsul ar fi trebuit să fie idealul perfecțiunii. Nu e nici o preoteasă egală cu mama; dar' nu-i o desiluziune mai amară pentru creierul unui muritor, decât să vadă cum cade statua de pe pedestalul ei și se sfarmă bucăți; nu există tortură mai dureroasă decât a vedea căzând vîlul, care acoperea o fire adevărat perversă și acum expusă privirilor, în tot ce are fals, gol și nesincer.

* * *

Soartea noastră nu e nici odată crudă. Dacă une-ori ea apare astfel curajului nostru slăbit, e pur și simplu pentru-că am neglijat să-i pătrundem rostul. Și dacă-i pricepem în mod sănătos misterul, cum am îndrăzni să ne plângem printr'un singur murmur, de sarcina noastră, dacă ea nu face decât să ne dovedească înalta noastră vocațiune?

Nu e mai bine să împrumutăm puteri noue din mândria sentimentului intim pe care-l avem de a fi fost judecate de Dumnezeu ca fiind demne de binefacerea sa de la începutul lumii până la finele timpurilor? Nu suntem noi servitoarele sale alese, preotesele sale, ajutoarele templului său, Sibilele cărora le-a relevat el arcanele destinului, Vestalele cari întrețin flacăra pe altar, purtătoarele de forțe, a căror mână de apururi fermă ridică destul de sus lumina, pentru-ca să se poată propaga până la frontierele cele mai întunecoase ale pământului?

(* Albina *)

Dela reuniunea sodalilor rom. din Sibiu.

Iubiți meseriași!

Subsemnatul comitet, în îngrijirea sa, de a face tot ce-i stă în putință pentru ridicarea meseriașului în toate privințele, a luat hotărîre de a aranja în toamna acestui an o

expoziție industrială.

Nu numai împrejurarea, că la acest timp se împlinesc un deceniu (10 ani) dela prima și ultima expoziție, arangiată de Reuniunea noastră, ne-a servit drept indemn la această hotărîre, ci și pentru-că știut este, că astfel de expozițiuni sunt astăzi pretutindenea cunoscute de cele mai bune (avantagioase) prilejuri (ocasiune): spre a ne cunoaște unul pe altul, a învăța unul dela altul, a ne silii spre înaintare și prin asta la desvîrșire (perfecționare). *Expozițiile ne arată ceea-ce știm și ceea-ce nu știm; ele câștigă meseriașului destoinic noi mușterii și el își poate astfel croi un viitor mai bun.*

Înțelegînd deci, D-Voastre, însemnătatea astorfel de expoziții, mai cu seamă pentru noi, cari ne aflăm încă ca începători pe terenul meseriilor și nu suntem aproape de loc cunoscuți la publicul mare, credem, că fiecare, căruia îi place a se numi meseriaș bun, lăsînd ori-ce necaz la o parte, se va însufleși pentru ideea aceasta și se va alătura la noi, pentru-ca împreună, cu puteri unite, să lucrăm la întruparea ei. *Buna reușită a expoziției numai și numai dela noi atîrnă!* Și această bună reușită chemată este a ridica vaza și bunul renume al nostru pe deoparte, ear' de alta ea posibil ne face să dovedim, că suntem vrednici de spriginul, de care părtași ne fac toți oamenii nostri de bine.

Fiecare deci, și măestru și calfă, ba chiar și elev (învățacel), cu capul ridicat să se presinte la expoziție cu ori-ce soi de product al lucrărilor sale, săvîrșite fie în atelierul propriu, fie în al altuia și astfel să arătăm, că nu am stat și nu stăm cu mâinile în sin, ci am muncit din greu și neîncetat pentru binele neamului preste tot și al nostru în deosebi.

Voința de fer, care face minuni, trebuie să ne stăpânească pe toți, și atunci ori-ce lucru, pare-se el ori cât de greu, se va putea duce la îndeplinire cu ușurință.

Sibiu, 12 Iulie st. n. 1902.

Comitetul „Reuniunii sod. rom. din Sibiu“.

Victor Tordășianu, Ioan Apolzan,
președinte notar.

Nr. 479—1902.

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de învățător (învățătoare) ordinar la școala civilă de fete a „Asociațiunii“ se publică concurs cu termenul până la 25 August st. n. a. c.

Doritorii (doritoarele) de a ocupa acest post să-și înainteze cererile până la termenul indicat, comitetului „Asociațiunii“ în Sibiu, Strada morii, Nr. 8, pe lângă următoarele documente:

1. Arestat de botez.
2. Document despre cualificațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățători ordinari la școlile civile avînd preferință cei-ce au cualificațiune specială pentru limbi și istorie [nyelv és történet tudományi szaksoport].
3. Arătarea despre studiile pregătitoare și ocupațiunea de până acuma.
4. Să dovedească, că posed perfect limba română în vorbire și scriere.

Concurentul [concurrenta] ales va avea să observe dispozițiunile statutului de organizare al școlii.

Învățătorul ordinar, până când e provisor, primește salar anual cor. 1400, solvit în rate lunare anticipative și cor. 300 bani de cuartii, solviți în 4 rate trilunare, ear' devenind definitiv primește salar anual de cor. 1800, bani de cuartii cor. 400, 5 cuicuenale à cor. 200 și drept de pensiuone dela stat, unde va solvi taxele prescise, învățătoarea provisor primește salar anual de cor. 800 și întreagă întreținerea în internatul școlii, ear' cea definitivă primește salar anual de cor. 1200, întreagă întreținerea în internat, cuicuenale și drept de pensiuone, ca învățătorul. Învățătoarea locuind în internat, va avea să de directoarei mână de ajutor la agendele internatului.

Cererile intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului central al „Asociațiunii“, ținută în 23 Iulie 1902.

Ioșif Sterea Șuluțiu,
vice-președinte.

Dr. Beu,
secretar II.

Convocare.

Despărțământul VIII. Deva al „Asociațiunii pentru lit. română și cultura poporului român“, își va ținea adunarea sa generală în com. Batiz, la 10 August st. n. a. c., 8 ore a. m. cu următorul

Program:

1. Deschiderea adunării prin directorul Despărțământului.
2. Raportul actuarului despre activitatea anuală.
3. Exmiterea comisiunilor pentru cenzurarea raportului, conscrierea membrilor noi, colectarea taxelor și referadele acelor.
4. Alegerea a doi delegați la adunarea generală a „Asociațiunii“.
5. Discutarea și delibărarea eventualelor propuneri.
6. Cetirea disertațiilor anunțate.
7. Fixarea locului adunării generale viitoare.
8. Inchiderea adunării prin director.

Onorații membri și toți binevoitorii părtinitori a culturii poporului român sunt rugați a lua parte la această adunare.

Din ședința comitetului Desp. VIII. Deva, ținută la 16 Iulie st. n. 1902.

Dr. Alexandru L. Hosszu, Dionisie Ardelean,
directorul Desp. actuar.

ECONOMIE

Dușmanii grădinii de legume.

Sunt apoi viermii aceia lungi de un deget, din cari ies apoi cărăbușii. Aceia strică foarte tare mai ales rădăcinile căpșunelor de grădină și a zarzavaturilor. Cum vedem că planta începe să se îngălbinească, să o săpăm la rădăcină și vom da peste o oaspete de aceștia. Stărpind neconțin cărăbușii, vom scăpa și de acești viermi. Cărțițele mai ales îi urmăresc cu mare înverșunare.

Alți musafiri nepoțiți prin grădinile noastre, sunt și melcii sau culbecii, cari dese-ori fac mari stricăciuni prin lesele de legume și zarzavaturi, căci mănâncă frunzele și lasă în același timp un suc cleios pe unde trec, de care apoi o seamă de fluturi își acață ouăle.

Voinde să-și stărpească, unii îi adună de prin lese, pe niște bețe late, unse cu un fel de smoală și după-ce s'au prins câțiva, moaie bățul într'un vas cu

Ei bine, nu urmează de loc. Și Schopenhauer nu a avut și nu a putut avea absolut nici o înfrîngere asupra poeziei noastre. Căci acesta nu era dintre persoanele ce se se lasă a fi condus de nas, a fi inspirat de ori-ce străin, fie fi fost acela cât de genial. Pesimismul german va fi contribuit și el la lărgirea cunoștințelor sociale ale poetului.

Ca mare cunosător al societății în genere Schopenhauer a arătat pparte lui Eminescu modul cum trebuie să procedeze la studiul societății române și a națiilor ce ne încunjură și cari își au partea lor de influență asupra românilor.

Dar, ca și în toate studiile lui, geniul nostru a lucrat cu desăvîrșire independent. În mod direct nimeni, absolut nimeni, nu a avut influență și nu a putut influența asupra pesimismului extrem de intensiv al lui Eminescu. Indirect însă da.

(Va urma). I. S. ORDEAN.

„CARTEA DE AUR“

— MONOLOG —

(Scena se petrece la judecătoria de instrucție din Sibiu).

Sunt aici aproape cu totul completă. Un vrav mare. Nu mai lipsesc decât poate chiar exemplarele trimise peste Carpați. N'au trecut nici două săptămâni și s'au adunat toate.

Onorabila judecatorie de instrucție s'a înșelat grozav. Ea a gândit, că va avea mult de lucru, până să poată confisca toate, căci — considerând importanța lucrării — presupunea, că aceea este foarte răspândită, că nu lipsește din nici o familie cultă românească și, că toate casinele noastre își vor fi comandat-o.

Așa fac alte națiuni, cari pretind a înainta. Ele spriginesc cu cea mai mare căldură literatura serioasă. Și cu cât spriginul acesta este mai mare, cu atât se urcă mai sus și gradul de cultură a lor.

Așa a presupus și despre obștea românească, pe care de atâtea-ori o aude bătându-și pieptul, că-i compete un loc în concertul poezilor civilisate.

Se vede însă, că onorabila judecatorie de instrucție nu cunoaște bine pe Români. Li aude declamând, toastând, invocând ori-

ginea dela divul Traian, făcînd mare gălăgie, crede dar', că are în fața sa o expresiune a energiei bine simțite și, că prin urmare faptele sunt în consonanță cu vorbele.

Ea nu știe, că Românii, cari țin atât de mult să fie considerați drept element de cultură, fac atât de puțin pentru progresul literaturii, pârghia cea mai puternică a culturii; că ei nu-și prea permit luxul să cumpere cărți; ear' casinele românești n'au de loc biblioteci.

Astfel cu toate că am fost gătită înumos și mi-s'a dat numele „de aur“, — n'am avut mare trecere. Deci confiscarea mea n'a dat mult de lucru. Acum de sigur și onorabila judecatorie de instrucție își va schimba părerea privitoare la serioșitatea zelului cultural românesc.

Cu ocașiunea confiscării însă am avut și unele impresiuni ciudate. Nu știu să rid sau să plîng? Judecați D-Voastre.

Unii s'au speriat grozav, par'că ar fi săvîrșit nu știu ce crime comandând o carte neoprită; alții se scusau, că ei nu m'au cerut și că editorul m'a trimis fără știrea lor; alții publicau declarațiuni prin gazetele maghiare, că ei n'au nici în clin nici în mănecă cu mine; fost'au și de-aceia, cari tot în gazetele acele denunțau pe cei-ce mă aveau, ca să-i compromită în fața șovinismului, care nici n'a întârziat a-i declara trădători de patrie.

Vă puteți închipui ce impresiuni m'au cuprins pe mine, biată Carte românească, vîzînd stările sufletesti ce-am pricinuit. De o parte m'a copleșit mila, disgestul, de alta m'ea înunda disprețul și rușinea. Eată pentru-ce nu știam și nu știu nici acuma: să rid de prostia unora, ori să plîng de slăbiciunea altora.

Ceea-ce însă știu sigur este, că oamenii aceștia stau departe de Virtus romana reditiva.

În sfîrșit sunt earăși în orașul de unde am plecat, deși nu tot sub acoperișul acela.

Ori-cât de trist e momentul revederii, am totuși și o bucurie: toate ficele împreună, sunt earăși completă.

Vîzîndu-le pe toate, numai acum simt, cât de bun este publicul românesc. Ca să nu-mi facă durere sfîșiindu-mă, cei mai mulți abonați nici nu le-au atins cu briceagul. Astfel cea mai mare parte a exemplarelor a rămus netăiată.

Dle Brediceanu! Când se va judeca procesul, nu uita să întreb: cum poate să producă agitație o carte, care nici nu e tăiată?!

Ear' noi să tragem conclusia: Eată cum cetește publicul românesc!

(„Familia“).

Ioșif Vulcan.

apă. Acolo melcii se deslăpesc și cad la fund, și tot așa mai departe.

Alții presară prin lese, țepi mărunte de spice de orz, ori de grâu și trecând melcii peste ele, se acată de ei și moartea le e găta.

De-asemenea, ca să scăpăm de ei, mai avem și alte mijloace, anume: ori îi stropim dimineața cu apă de var, care îi prăpădește când îi atinge, sau sămănăm trifoi în apropiere de lese și melcii mănâncă foile, cu atâta lăcomie, încât mor.

— Dar' oare rîmele se facă stricăciuni?

— Ba bine că nu, cumătră Anică! Rîma e o găngănie tare șugubată, căci găurește locul pe la rădăcinile plantelor și roade răsădurile tinere. Cel mai bun lucru, ca să scăpăm de ele, e să dăm drumul găinilor în grădini primăvara când arăm și să vedeți cum le mai stringe de pe brasde. Pe urmă amestecăm pământul din lese cu funingine și nu se mai vede nici urmă de rîmă.

Și mai binee, dacă toamna, din loc în loc, săpăm niște gropi prin grădină, largi și adânci de câteva palme și le umplem cu gunoiu de cal. La căldura pe care o face gunoiul de cal, se adună pe iarnă o sumedenie de rîme, viermi, coropișnițe și câte altele, pe cari la începutul primăverii, când scoatem gunoiul din gropi, le omorîm.

Am pomenit de coropișnițe, acestea pe unde se iscă fac mare rău grădinilor, ba am auzit, că întemplantându-se se muște pe cineva, mușcătura lor e foarte veninoasă. Scormolind prin lese și prin cuiburi, roade rădăcinile plantelor și lasă în urmă să între aerul și se usuce totul. Ca să le stărpim, turnăm prin găurile lor păcură subțiată cu gaz, dar' mai bine le urmărim drumul ce-l fac prin pământ până le dăm de cuib și turnăm în el păcură, ori leșie clocotită. Ca să le prindem de cu iarnă, facem cum am spus la rîme, cu gunoiu de cal.

Pasările de-asemenea, dela găini și până la vrăbii, fac și ele mari stricăciuni în grădină, mai cu seamă în timpul sămănatului și atunci când se coc sămânțele. Măcăleandrii, sticleții, cintezoii, toți vin mereu prin grădini în această vreme; dar' mai obraznice sunt vrăbiile. Contra tuturor acestora, acoperim primăvara lesele cu niște mărăcini; ear' toamna facem câte o momăe în chip de om și dacă vedem, că vrăbiile se întrec mereu, mai dăm și cu pușca în ele.

Găinile nu trebuiesc lăsate de loc prin grădină, căci scurmă și strică totul. De aceea se și zice: *că pe unde se plimbă găina, nu mai rodește grădina.*

Șoarecii de câmp fac mari stricăciuni și în grădinile de legume, mai ales iarna, căci mănâncă rădăcinile. Contra lor trebuie să luptăm cu toată hărnicia, căci în scurt timp ne dau gata grădina. Un doctor neamț a descoperit un fel de doctorie, pe care cum o mănâncă șoarecii, mor pe un cap de tifus. Pe unde însă se ivesc câte unul-doi, îl putem prinde și cu capcane, însă numai decăt.

— Dar' noi cum am putea scăpa de cărtițe?

— Asta, Bădică Gheorghe, e și mai vătămătoare, cu toate că ea nu mănâncă deloc rădăcini, ori frunze; ci numai viermi, rîme și gândaci. Umblând după aceștia prin pământ, ea sapă găuri pe sub rădăcinile plantelor, rupându-le și lăsând în urmă să între aerul și se usuce totul. Adesea la legumele sămă-

nate în rînd, ia întregul rînd dela un capăt la altul și tot se usucă.

Intrucât mănâncă viermii, ea face un bine; dar' cu găurile, face pagube mult mai mari, decăt folosul ce-ar aduce. O putem prinde pândindu-o dimineața tare, când scoate țerină în mușuroiu. Atunci observăm din care parte scoate și ne apropiem binișor desculțați, sau încălțați în opinci și cu un hârleț o scoatem cu pământ cu tot afară, căci ea nu merge mai adânc prin pământ decăt de vre-o zece degete. Băieții mai ales, fac de minune trebșoara asta, căci calcă mai ușurel și ea nu-i simte.

O putem alunga din preajma leșelor, turnând în găurelele ei păcură ori acid carbonic și cum are un miros foarte delicat, tuge numai decăt.

Ca să apărăm lesele și mai bine de cărtițe, facem în giurul lor câte un șantuleț adânc de vre-o palmă, în care îngropăm o frânghie muiată în păcură, ori acid carbonic și când ajunge cu săpatul până la ea și dă de miros, o șterge frumos în altă parte.

După-cum vedeți, eată o mulțime de vrășmași cu cari omul are de luptă; dar' vorba ceea: *»Dacă s'ar teme omul de vrăbii, n'ar mai sămăna meiu«*. Așa și aici, după-cum am pomenit, că înaintea omului vrednic, toate n'au nici o putere și mai ales, că tot printre animale sunt multe care-l ajută pe om să stârpească pe cele rele.

Așa sunt pasările cântătoare. Acestea pe lângă, că învesesc pe om cu cântecele lor, curăță și legumele de o sumedenie de viermi și gândaci. În alte țări, îngrijesc de aceste păserele, ca de mare lucru, dându-le chiar hrană, celor cari rămân pe iarnă. Acolo se vedeți mierlele și graurii umblând prin grădină și în jurul casei, în tocmai ca vrăbiile.

Mare folos am avea și noi când am îngriji de aceste păserele cel puțin să stărpim pisicele acelea, care umblă numai să mănânce pui de prin cuiburi și să nu lăsăm pe copii, să le prindă și să le strice cuiburile. Cred, că moș Pavel s'a credințat de ajutorul cel mare, ce-l dau păserelele acestea pentru stărpirea omidelor și a cărăbușilor și de aceea, îi e plină livada de cuiburi de pasări.

Pe lângă, că ar trebui să le punem ceva sămânțe de mâncare în timpul iernei, ear' primăvara, să le aruncăm pene, ori destrămături de lână, ca să se facă cuiburi.

Câte omide și viermi nu vor fi tăbărit pe grădinile noastre în urma prinderii și trimiterii din țară a atâtor mii de sticleți și scatii!.

Cel puțin de acum înainte, a da Dumnezeu să lucrăm mai cu minte.

D'apoi, d-le Învățător, multe sunt, pe care noi n'am avut parte să ni-le arate și să ni-le deslușască cine-va, cel puțin să știm cum să ne folosim, ori să ne păzim de ele. S'au găsit unii și sub cuvânt, că ne învață de bine, la multe rele ne-au îndemnat. Numai să-ți dea Dumnezeu Sfântul sănătate, să ne mai învățați și alte lucruri, că eu le spun cu durere de inimă.

Cele-ce ne-ai spus azi, am văzut de pe loc, că ne sunt de mare folos și ai să vezi cum avem să le folosim.

— Tocmai asta e și bucuria mea cea mai mare, moș Pavele, și rămâneți sănătoși.

(„Albina“).

N. I. Moga.

NOUTĂȚI

— *Iubileul școlilor române din Blaj.* Cu bucurie luăm la cunoștință, că corpul profesoral din Blaj a luat decıs să sërbeze jubileul de 150 ani al înființării școlilor române de acolo.

Mulți sunt aceia, cari s'au folosit de binefacerea acelor școli revărsătoare de lumină, cu cât mai virtos au ei datorința a contribui la înălțarea acelor sărbători.

Peste tot, poporul român este chemat a-și aduce aminte cu pietate de aniversarea aceasta însemnată, ear' cei chemați ar împlini datorința stântă, compunând istoricul neparțial al acestui templu al Muselor.

— *Petrecere de vară* se va arangea în 2 August n., în sala otelului »Central« din Dicio-S.-Mărtin. Venitul curat este destinat pentru biserica edificândă din Tăureni și pentru biserica din Dicio-S.-Mărtin. Prețul de intrare: De persoană 2 cor., de familie 4 cor. Inceputul la 7 ore seara. Suprasolvirile se vor cuita pe cale ziaristică pe lângă cea mai mare mulțumită. Ofertele benevole sunt a să trimitte d-lui cassar în Dicio-S.-Mărtin.

PATRONII:

Ilustr. Sa Dr. Vasile Hossu, canonic prelat. Alexandru Uilăcan, canonic. Nicolae Solomon, protopop. Vasile Zehan, avocat. Președinte: Dr. Stefan Lăday. Cassar: Laurențiu Pascu. Vice-președinte: Eugen Bian. Controlor: Ioan Boer.

Membrii comitetului arangiator:

Romul Boila, Alexandru Birtolon, Dr. Ioan Bucur, Marcian Căluțiu, Iuliu Chirilă, Simion Ciuchină, Ioan Dorca, Ioan Fodorean, Valer Ghbu, Ioan Moldovan, Ionel Moldovan, Iuliu Moldovan, Dionisiu Moldovan, Alexandru Morariu, Iuliu Morariu, Dr. Tit Pertia, Dr. Nicolae Petra, Dr. Eugen Porea, Dr. Dionisiu Roman, George Repede, Onoriu Sasu, Petru Sogan, Eugen Tilea.

— *Necrolog.* Cu inimă zdrobită de durere aducem la cunoștință, că buna și adorata noastră mamă, fiică, soră, mătușă, cumnată și soacră: v. d. *Hermina Ignat* n. Bocșan după lungi și grele suferințe și-a dat blândul și nobilul său suflet în mâinile Atotputernicului azi la 11 ore a. m. în vîrstă de 48 ani.

Rămășițele pămîntești ale scumpei și în veci neuitatei defuncte se vor da odihnei eterne Vineri în 25 I. c. st. n. la orele 5 d. m. după ritul bisericii gr.-or.

Beiuș, la 23 Iulie st. n. 1902. Dormi în pace suflet adorat! Sabin Aurel Ignat, cand. adv. Viora Eugenie Ignat, m. Dr. Ciordaș, ca fii. Moise Bocșan, protopop, ca tată. Rhea Silvia Ceontea, Aurelia Lazariu, Silvia Abrudan, Iulia v. d. T. Pinter, ca surori. Septemiu Sever Bocșan, pretor, ca frate. Vasile Paguba, jude reg. Teodor Ceontea, profesor, George I. Lazariu, avocat, Ștefan Abrudan, jude reg, ca cumnați. Adelina Muntean, n. Bocșan, ca cumnată. Hortense Suciu, n. Paguba și soțul Dr. Ioan Suciu, avocat, Virgil Paguba, cand. adv., Emil, Minerva și Filicia Ceontea, Ovid și Horaț Lazariu, Traian și Lucia Pinter, Ionel Eugen Suciu ca nepoți și nepoate. Dr. Ioan Ciordaș, cand. adv. ca ginere.

— *Concert* a arangea un grup de tineri din seminariul »Andreian«, la băile din Călanul-mic (Kálán-fürdő), cu ocaziunea adunării generale a »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«, despărțământul Deva, Duminecă în 10 August [28 Iulie] 1902. Inceputul la orele 7 seara. Prețul de intrare: Locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 40 fil., locul de stat 80 fileri. Venitul curat e destinat pentru înființarea unei biblioteci la școala confesională gr.-or. din Batiz. Suprasolvirile marinimoase se primesc cu mulțumită și se vor cuita ziaristice.

PROGRAM:

1. »Marș«, de N. Popoviciu. 2. a) »Din depărtare«, de Vorobchieviciu; b) »Știi mândro«, de T. Popoviciu. 3. »Inzadar«, de G. Dima. 4. a) »Noaptea«, de *; b) »Haide mândro«, de I. Mateiu. 5. a) »Eu mă duc«, de *; b) »Până când«, de I. Mateiu. 6. »Monolog«, predat de **. 7. »Cislac«, operetă comică de C. Porumbescu. După producțiune, joc.

— Pentru »Gura Satului« — surata »Tribunii Poporului« — amîndouă în Arad. Foaia de odinioară a lui Teica Ilie și a lui Haralampie, făcătorul de minuni, mai apoi a lui M. B. Stănescu, este înverșunată pe noi, cei dela »Activitatea«. Cum nu, când este tovarășe a clicei, care a fondat »T. P.« ear' aceasta i-a dat naștere ei, și amîndouă sunt creațiunea conventiculiștilor dela Brașov—Orăștie—Arad și pe urmă făuritori de episcopi.

Aceasta foaie, care ese la iveală când vrea ea și nu când o așteaptă abononții, dovedește »nexut causal«, care există între cei din Arad și Orăștie.

Și »Gura Satului« ca și »Tribuna Poporului« sunt cătrănite, că am primit corespondențe în foaia noastră ctra alesului lor, apoi ne fac coadă a »Controlei«. Așa credem, că le-am dovedit unele altele, și aceasta i-a durut. Nu avem ce le face, noi nu am dat ansă. Ce să ține de modul redactării »Activității« lase-ne în pace. E drept, că cu posauțele și măririle unor oameni providențiali (!?) au încetat, noi însă abea suntem la începutul descoperirilor scandaloase.

Cine este autorul »Buchetului« din »Gura Satului« o știm bine, vom face pașii de lipsă la direcția inst. »Minerva« să-i cioante ghierăle, dacă va vrea, la din contră vom știi noi scărmana și în trebile acestui institut, a căruia conducere și de altcum a intrat de mult în stare de vegetație.

S'a atins corespondentul »G. S.« și de institutul nostru »Dacia«. Asta-i asta!

Ba, că vor pretinde, să ne dee, zăpăciții de ei! intuitive cu privire la desvoltarea trebilor acestui institut, care le scoate ochii și le mai pune și bețe în roate. Aceasta dorință să și-o puie în cuiu Pincescu și tuti quanti, cei de potrosul lui, de a cărora înțelepciune nu vom avea nici când lipsă.

— *Necrolog.* Subscrisa direcțiune aduce la cunoștință, că membrul fondator și în direcțiunea institutului »Racoșana« IOAN DORDEA după un morb scurt dar greu, și-a dat sufletul în mâinile ziditorului Joi, în 11/24 Iulie a. c. la 11 ore din noapte.

Rămășițele pămîntești ale defunctului se vor așeza spre vecinică odihnă, Sămbătă în 13/26 Iulie a. c. la 4 ore d. a., în cimitierul din loc.

Șeica-mare, la 12/25 Iulie 1902.

»Racoșana«,

institut de credit și de economii, societate pe acții.

— Pe Pavel Roșu din Romos l-a ajuns tempestatea pe câmp, adunând fînul, în apropiere de sat. O detunătură groaznică și Roșu cade la pământ. Oamenii din apropiere aleargă la el și constată, că era atins de fulger, afară de ori și ce simțiri, însă la viață încă.

S'a dovedit mai tîrziu, că numitul a fost lovit în cuțitul ce-l avea la șerpar, care a și tras la sine firul electric, apoi urzoaiele (virfurile) dela opinci încă erau nimerite, cari asemenea vor fi fost cusute cu ținte de fier. P. R. tată de familie, se află bolnav pe pat și după constatarea medicului, în urma trăsnetului are batere de inimă. Să vede că elementul puternic, care nu l-a atins, l-a sgduit.

Chiar țeranii ar trebui instruiți, că la vreme împreunate cu fulgere, ie bine să împlante cuțit, coasă, sapă și secere în pământ, la oare-care distanță, cari au însușirea de a trage fulgerul la sine.

— *Otrăviți cu ciuperci.* Economul Petru Földi din Zaggvaromán [lângă Salgótarján în Ungaria] săptămîna trecută a cules în pădure ciuperci și le-a dus acasă. Seara a cinat din ele cu întreagă familia; a doua zi însă nu s'au mai sculat. Vecinilor fiindu-le suspect că din casă nici pe la amiazi nu mai iese nimeni, au spart ușa și i-au aflat morți pe toți: Földi, soție-sa, fiică-sa și doi băieți.

Internatul „Vancean“ de fetețe din Blaj.

Publicare de concurs.

Până în ziua de 15 August n. a. c. se escrie concurs pentru primirea în Internatul de fetețe din Blaj.

1. Pentru o elevă sunt de a se plăti pe un an școlar 240 cor. solvibile în două sau cel mult în patru rate anticipative, pe lângă aceea o taxă anuală de înscriere de 6 cor. 30 fil. pentru elevele din clasele elementare și de 12 cor. 30 fil. pentru cele din clasele superioare, apoi 2 cor. pe an pentru bae. Elevele, cari vor învăța limba franceză ori musica instrumentală, vor solvi separat unele taxe moderate.

2. Fiindcă elevele vor trebui să poarte vestminte uniforme, se vor solvi 28—36 cor. după etatea fiecăreia. Uniforma aceasta, care se pregătește în internat, constă din două surte în formă de rochie, 2 pălării, — una de iarnă și alta de vară — și din o toaletă.

3. La intrarea în Internat fiecare elevă va trebui să fie provăzută cu: 6 cămeși, 6 camisoane, 6 pantaloni, 1 fustă de iarnă, 6 servete, 12 batiste, 6 părechi de ciorapi, 2 părechi de păpuși, 1 perie de dinți, 1 perie de cap, 2 perii de încălțăminte, 1 plapomă, 2 pepteni, 1 saltea de lână, 2 perini, 4 fețe de pat, 4 fețe de perină, 2 cuverte de pat din giolgiu alb, 1 lavor de spălat și 6 ștergare.

Obiectele acestea au să fie marcate cu numele elevei.

Pentru suma solvită fiecare elevă va primi:

1. Instrucțiune în studiile prescrise pe clasele I—VI elementare și VII—VIII superioare, educațiune religioasă-morală și deprinderi în conversațiune maghiară și germană.

2. Locuință în etajul institutului în sale mari, sănătoase și luminoase, provăzute cu mobilierul necesar.

3. Vipt întreg și anume: a) la dejun cafea cu lapte, b) la amiază 3 plesse, Dumineca și în sărbători, 4, c) la cină 2 plesse.

4. Spălat, luminat și încălzit. În fiecare lună elevele vor lua câte o baie.

5. Instrucțiunea în fert, spălat, călcatul cu fierul, coptul pâinii, tors, țesut, curățit, grădinarit, croit, ducerea socotelor economiei de casă, conservatul și așezatul legumelor și victualelor peste iarnă, îngreșatul animalelor, prăsirea și ținerea galițelor etc.

La cererile pentru primire e de a se alătura: extras de botez, testimoniu de pe clasa absolvată, atestat medical despre sănătatea elevei, atestat de vaccinare și revaccinare.

Concursele sunt de a se înainta Preavenatului Consistor metropolitan din Blaj, alăturându-se la fie care o marcă de 45 fil. pentru spedarea francată a rezoluțiunii. Dela cererea de primire nu sunt dispensate nici elevele, cari au mai fost în internat.

Direct. intern. de fetețe.

GLUME

Un june se adresa în următorul chip către fiitorul său socru: »Obiceiurile moderne mă constring să vă pun întrebarea: câtă zestre va primi fiica D-tale în cazul dacă ne vom căsători?»

Fiitorul socru răspunde: »Da, însă obiceiurile moderne mă silesc să te întreb, cât de mari sunt datoriile D-tale cari ai de gând să le plătești cu paralele mele?»

Momentele din urmă a unor oameni mari.

Alfieri cugetă, apropiindu-se finea vieții, că vede pe un popă, pe care-l rugă, să-l cerceteze. În ziua următoare vizitându-l un popă, chiamă la sine pe contesa Albany și-i zise: »Intinde-mi mâna-ți, iubita mea amicică! — eu mor și muri.

Rousseau în minutele din urmă ale vieții sale roagă pe soția sa să deschidă ferestrele chiliei, ca la finea vieții sale să se poată desfăta în pompa naturei.

Goethe se despărți cu aceste cuvinte de lume »mai multă lumină».

Newton trăgându-și orologiul rosti amicului său, care-i pipăia pulsul: »Pulsul a încetat».

Klopstock în orele ultime declamă din Messia versurile despre moartea Mariei.

Beethoven cânta imnul său intitulat »Cătră deslătare» »fraților! sus în mulțimea stelelor trebuie să lo-cuiască un părinte bun...!»

Mozart lăsa să-i cânte pe clavier o parte din opul intitulat »Requiem» și când se fini, expiră și viața lui.

Haydn zăcea pe patul morții atunci, cand Francezii asediau Viena și tocmai lângă casa lui, care era în Schönbrunn, dădeau foarte tare cu tunurile și de aceea servitorii erau foarte imfricaii. »Ce vă temeți?!» le zise poetul de musică, »unde e Haydn nu se poate întâmpla nici o nenorocire», și începu așa cânta frumoșii imni populari.

Mdme Stael cu aceste cuvinte se despărți de Chateaubriand: »Am servit lui D-zeu, părintelui meu și patriei mele!»

Mdme Roland în minutele din urmă se ocupa cu câștigarea memorialelor.

„Donau“

societate de asigurare concesionată în Viena.

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) **Contra daunelor de foc**, edificii de locuit și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, **cară și vite** de tot soiul, produse de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pausal și în condiții avantajoase, mai departe: biserici, școli, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) **Pe viața omului** în combinațiuni deosebit de favorabile, capitalele asigurate se pot tolosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de moarte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului și anumit după patru prospecte deosebite.

Informațiuni se dau și oferte se primesc la „Dacia“ institut de credit și economii, societate pe acții în Orăștie ca **Agentură principală**.

„DACIA“

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) *depuneri* fără anunț până la 100 cor. 5¹/₂%.

b) *depuneri* mai însemnate cu anunț de un an cu 6%.

c) *depuneri* făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Contribuția erarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu cavenți.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipototecară.

E) Institue ramul de amanetare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arêndează și exarêndează realități și alte drepturi și întreprinderi de tot soiul.

Dirrecțiunea.

„Minerva“ inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie Szászváros.

Opuri
Bilete de log.
Broșuri
Circulare
Bil. de vizită
Invitări
Bilanțuri
Acții
Cap. de epist.
Placate
Ord. de dans
Adrese
Compturi
Note
Preț Curent.
Anunțuri
Registre
Imprimate
Couverte
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva“

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acurateța cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.

